

Vytautas Juškaitis

Kartupėnų piliakalnio su gyvenviete (23900) vizualinės apsaugos pozonyje, Plento g.
Nr. 4, Kartupėnų k., Jurbarko r. sav., 2014 m. archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų

ATASKAITA

Jurbarkas

2014

Turinys

Įvadas.....	3
Ankstesnių tyrimų apžvalga ir istoriniai duomenys	4
Tyrimų aprašymas.....	6
Išvados.....	7
Brėžiniai.....	8
Nuotraukų sąrašas.....	11
Nuotraukos.....	12
Priedai.....	13
Projektas.....	13
Leidimas.....	20
Pažyma.....	21

Ivadas

2014 m. balandžio mėn. buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai, adresu Plento g. Nr. 4, Kartupėnų k., Jurbarko r. sav., Kartupėnų piliakalnio su gyvenviete (23900) vizualinės apsaugos pozonyje (žr. brėž. Nr. 1 ir Nr. 2), Jurbarko m., pagal Mokslinės archeologijos komisijos prie Kultūros paveldo departamento patvirtintą tyrimų projektą. Archeologiniai žvalgomieji tyrimai vykdyti, nes planuojama statyti 4 malkines 8x4 m dydžio (žr. brėž. Nr. 2). Malkinėmis bus užstatomas 42x4m dydžio plotas. Iš viso užstatomas 168 m² dydžio plotas. Būsimų malkinių vietoje ištirtas 2x1 m dydžio šurfas. Iš viso archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų metu tyrinėtas 2 m² plotas.

Būsimų malkinių vieta patenka į Kartupėnų piliakalnio su gyvenviete (23900) vizualinės apsaugos pozoni. Būsimų malkinių statybos vieta yra ~100 m atstumu į ŠV nuo Kartupėnų piliakalnio su gyvenviete (23900) teritorijos ribos (žr. brėž. Nr. 1). Tyrimų vietą nuo piliakalnio skiria upelis Kartupis. Tyrimų vietoje yra nedidelis žemės paviršiaus nuolydis iš ŠR į PV. Tyrimų metu šioje vietoje buvo pieva. Prieš vykdant žemės kasimo darbus būsimų malkinių vietoje atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai. Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų užsakovas Julius Grumudis.

Leidimas atlikti archeologinius tyrimus išduotas Vytautui Juškaičiui 2014 m. balandžio 23 d. Leidimo Nr. LA-82. Brėžinius braižė, fotografavo ir žemės kasimo darbus atliko ataskaitos autorius. Šurfas buvo kasamas rankiniu būdu, kastuvu. Šurfas orientuotas pagal pasaulio šalis. Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų metu naudotas metalo iešiklis „X-TERRA 705“, fotoaparatas „Canon PowerShot SX 20 IS“.

Ankstesnių tyrimų apžvalga ir istoriniai duomenys

Istoriniai duomenys

Medinė Bisenės pilis žinoma Bisene, Bisena, Bisen, Bisin, Bison vardais. 1283 m., baigę nukariauti Prūsiją ir pradėję nuolatinį karą su Lietuva, kryžiuočiai pirmuoju savo taikiniu pasirinko Bisenės pilį. Prūsijos žemės magistras Konradas iš Tirbergo „su didele kariuomene perėję žiemos metu užšalusį Nemuną ir, įsiveržę į Lietuvos žemę, nuo ryto iki pietų smarkiai puolė pilį, vardu Bisenė, ir puldami buvo taip įnirtę, kad, nukovę daugybę pilies gynėjų ar mirtinai sužeidę, galop įsiveržė į ją ir pavertė pelenais, vienus pilėnus paėmę į nelaisvę, o kitus sužeidę. Kita kariuomenės dalis įsibrovė į šios pilies apygardą ir, nusiaubusi kraštą ugnimi, su didžiausiu grobiu sugrižo atgal. Šio antpuolio metu daug krikščionių buvo sunkiai sužeista, o 4 broliai bei vienas tarnas su arkliais ir ginklais paskendo Nemune, nes jų neišlaikė ledas“ (Dusburg, 1861, p. 147, III § 222). Pilis buvo atstatyta, toliau ją puldinėdami kryžiuočiai pasinaudojo tuo, kad Bisenės pilies įgula buvo kas mėnesį keičiama nauja pamaina. Tarp 1307 ir 1315 m., „kai 85 vyrai lietuviai, baigę [paskutinę] savo pamainos savaitę, turėjo grįžti iš Bisenės pilies sargybos, brolis Fridrichas iš Libencelės, Ragainės vicekomtūras, brolis Albrechtas iš Oros ir brolis Ditrichas iš Altenburgo su 19 brolių bei 60 vyrų juos drąsiai užpuolė Kalsių lauke ir nukovė visus, išskyrus tris, kurie pabėgo, tiesa, sunkiai sužeisti“ (Dusburg, 1861, p. 174, III § 300). 1313 m. vasarą Prūsijos žemės maršalas Henrikas iš Plockės „sutelkė visą savo kariuomenės jėgą; kai priėjo Bisenės pilį, jo raiteliai auštant apsupo šią pilį, o tie, kurie atplaukė upe, padarę nuo gretimos salos iš savo laivų tiltą per Nemuną ir sustatę karo įrenginius, ilgą laiką smarkiai ją puldinėjo, tačiau nesėkmingai. Todėl, kai kurie ne kurie broliai ir keli pilėnai liko sužeisti, jie pasitraukė nutraukę apgulą“ (Dusburg, 1861, p. 179, III § 316). Tų pačių metų rudenį „brolis Henrikas, maršalas, su broliais ir vyrais iš Sembos bei Notangos užpuolė Bisenės pilį; po ilgų puolamųjų kovų, kai abiejose pusėse buvo daug sužeistųjų, abu jos papilius nuniokojo ugnimi“ (Dusburg, 1861, p. 180, III § 319). 1316 m. „brolis Fridrichas iš Libencelės, Kristmemelio vicekomtūras, su 20 brolių ir 60 vyrų nužygiavo link Lietuvos tuo metu, kai 80 lietuvių, paskirtų Bisenės pilies sargybai, turėjo išvykti, o kiti atvykti, kuriuos jis bei jo bendrai visus išžudė, išskyrus penkis, kurie, metę į šalį ginklus, išsigelbėjo pabėgdami“ (Dusburg, 1861, p. 182, III § 328). 1316 m. balandžio 4 d. „brolis Ditrichas iš Altenburgo, brolis Fridrichas Kvicas ir dar vienas brolis su trimis ginklanešiais iš Ragainės patraukė link Bisenės pilies irgi tuo laiku, kai lietuviai, baigę [paskutinę] savo pamainos savaitę, turėjo grįžti iš pilies sargybos, ir šeši iš jų nukovė. Kiti šeši, išvydę du ginklanešius, kurie buvo paskirti saugoti kelią, pabėgo metę šalin ginklus. Po to broliai su savo ginklanešiais, pamatę, kad minėta pilis tuščia, ją iki pamatų sudegino, ir šitaip ta pilis paliko apleista po šiais dienai“ (Dusburg, 1861, p. 182–183, III § 329). Vėlesni

šaltiniai Bisenės nebemini, lietuvių gynybos forpostas buvo perkeltas į Veliuoną.

Bisenės pilis stovėjo Kartupėnų piliakalnyje. Sprendžiant pagal esamą piliakalnio išvaizdą, pilis užėmė apie 50x30 m dydžio plotą, pailgą R–V kryptimi, apjuostą medinėmis sienomis, kurių išorinėje pusėje buvo statūs 20 m aukščio šlaitai. R krašte siena stovėjo ant 7 m aukščio pylimo. Čia išorinis status 8 m aukščio šlaitas leidžiasi į 25 m pločio griovį 7 m pločio dugnu, skiriantį pilies kalvą nuo toliau į R esančios aukštumos. Kelias į pilį vedė pylimo PR papėde (likę žymės). Kartupis nuplovė aikštelės Š ir V dalis. Piliakalnis apaugęs medžiais, kurių nemaža dalis neseniai nukirsta. 1830 m. J. Foigtas sutapatino Pieštės ir Bisenės pilis ir lokalizavo jas tarp Veliunos ir Kauno, o 1838 m. T. Narbutas sukonkretino šią lokalizaciją, nurodydamas Seredžiaus piliakalnį. M. Tiopenas išaiškino, kad Bisenė buvo netapati Pieštvei: ji stovėjo prie Nemuno, tarp Kristmemelio ir Veliunos. Nors kai kurie vėlesni tyrinėtojai bandė Bisenės ieškoti ir į vakarus nuo Kristmemelio, Batūra, laikydamasis M. Tiopeno apibrėžimo, ją įtikinamai lokalizavo Kartupėnų piliakalnyje. Piliakalnis pirmą kartą aprašytas 1960 m., jis archeologiškai netyrinėtas. Į R nuo piliakalnio, 1,3 ha plote yra papėdės gyvenvietė (netyrinėta). Bisenės pilis datuojama XIII–XIV a. pradžia (http://www.archeologijosdraugija.lt/itvirtinimai/piliakalnis.php?piliakalnis_id=15).

Šiame piliakalnyje ir jo aplinkoje anksčiau archeologiniai tyrinėjimai nevykdyti.

Tyrimų aprašymas

2014 m. balandžio mėn. buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai adresu Plento g. Nr. 4, Kartupėnų k., Jurbarko r. sav., Kartupėnų piliakalnio su gyvenvieta (23900) vizualinės apsaugos pozonyje (žr. brėž. Nr. 1; nuotr. Nr. 1), Jurbarko r. sav. Būsimų malkinių vietoje ištirtas 2x1 m dydžio šurfas. Iš viso archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų metu tyrinėtas 2 m² plotas (žr. brėž. Nr. 2).

Šurfų kampų padėtis buvo išmatuota Lietuvos koordinačių sistemoje (LKS-94). Iš pradžių šurfai buvo atmatuoti naudojantis rulete ir kompasu, o paskui šurfų vietos perkeltos ant žemėlapiu su koordinatėmis ir iš ten paimtos koordinatės, bei pateikiamos lentelėje:

Perkasos arba šurfo Nr.	X'LKS	Y'LKS
Šurfas Nr. 1	436467,23	6107971,89
Šurfas Nr. 1	436467,15	6107969,99
Šurfas Nr. 1	436466,19	6107969,97
Šurfas Nr. 1	436466,23	6107971,88

Šurfas Nr. 1 (žr. brėž. Nr. 1, 2; nuotr. Nr. 1), V sklypo dalyje, būsimų malkinių vietoje. Jis orientuotas Š – P kryptimi, 2x1 m dydžio. Šurfo plotas 2 m². Fiksuotas šurfo Nr. 1 V sienelės pjūvis. Šurfo viršus velėna (žr. brėž. Nr. 3; nuotr. Nr. 2, 3). Ji 0,05 m storio. Po velėna, 0,05 m gylyje, aptiktas šviesiai pilkos žemės sluoksnis su XX a. datuojamais radiniais: plytų fragmentais, čerpių fragmentais, vinimis, toliumi, viela. Šio sluoksnio storis 0,2 – 0,35 m. Po šiuo sluoksniu, 0,25 – 0,4 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus aptiktas įžemis, kuris yra molis. Šurfo gylis 0,35 – 0,45 m. Užbaigus tyrimus šurfas buvo užkastas (žr. nuotr. Nr. 4).

Atlikus archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus nustatyta, kad būsimų malkinių vietoje archeologiniu požiūriu vertingas kultūrinis sluoksnis neaptiktas. Muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta. Šurfe, iš karto po XX a. datuojamu šviesiai pilkos žemės sluoksniu, aptiktas įžemis molis.

Išvados

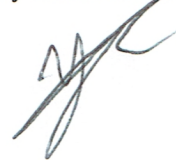
1. Archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai buvo vykdomi adresu Plento g. Nr. 4, Kartupėnų k., Jurbarko r. sav., Kartupėnų piliakalnio su gyvenvieta (23900) vizualinės apsaugos pozonyje.
2. Archeologinių žvalgomųjų tyrimų metu ištirtas 1 šūrfas, 2x1 m dydžio. Iš viso tyrinėtas 2 m² plotas.
3. Archeologinių žvalgomųjų tyrimų metu nustatyta, kad būsimų malkinių vietoje archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis nesusiformavęs, vertingų radinių neaptikta.
4. Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų metu aptiktas 0,25 – 0,4 m storio kultūrinis sluoksnis, datuotinas XX a.
5. Muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta.

Paminklosauginės rekomendacijos

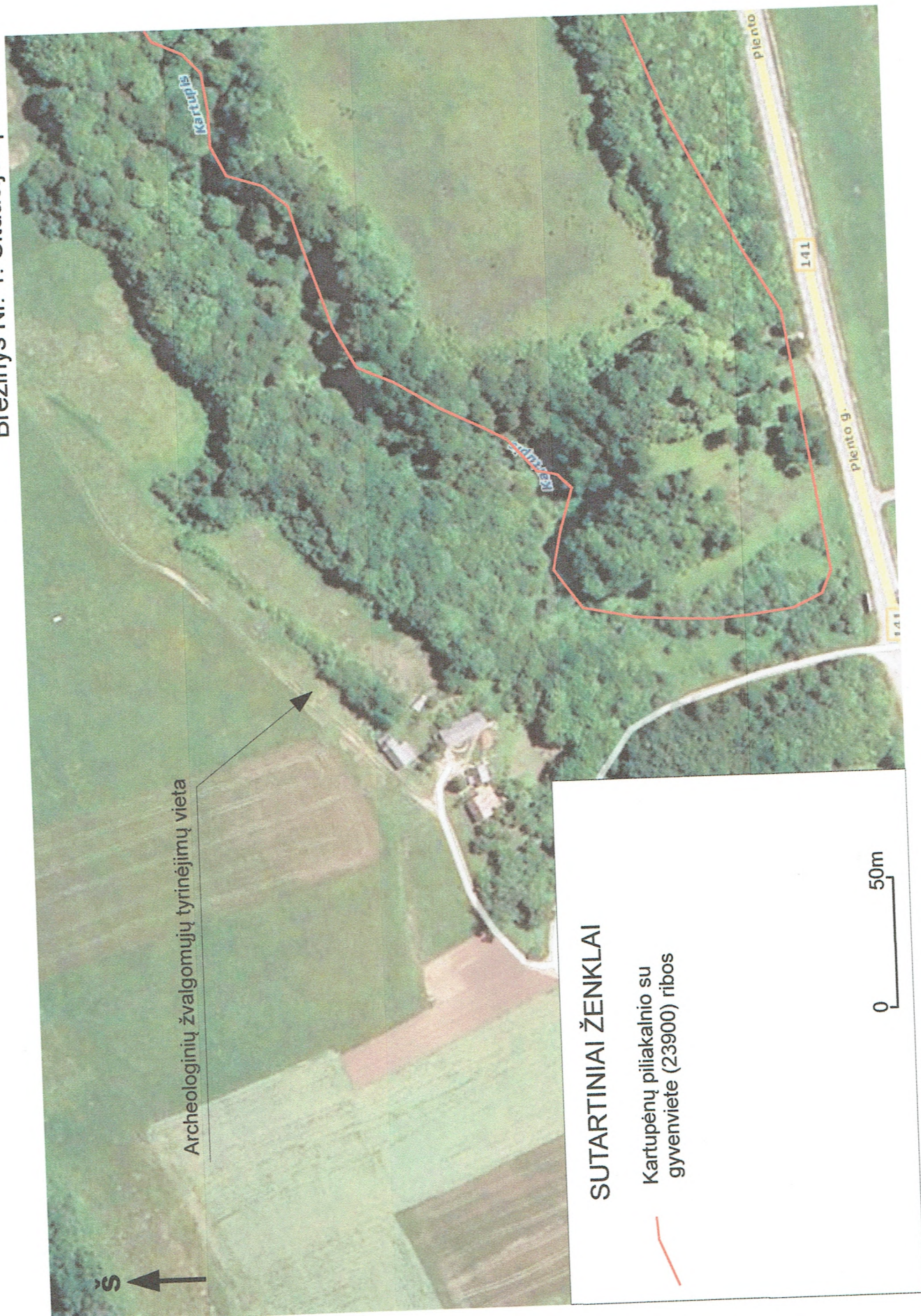
Ateityje vykdant žemės kasimo darbus būsimų malkinių vietoje (žr. brėž. Nr. 2) archeologiniai tyrinėjimai netikslingi.

2014 10 08

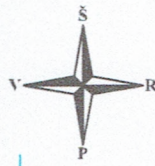
Vytautas Juškaitis

Brėžinys Nr. 1. Situacijos planas.

Brėžinys Nr. 2. Situacijos planas.

SUTARTINIAI ŽENKLAI

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų vieta

Šurfo vieta

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

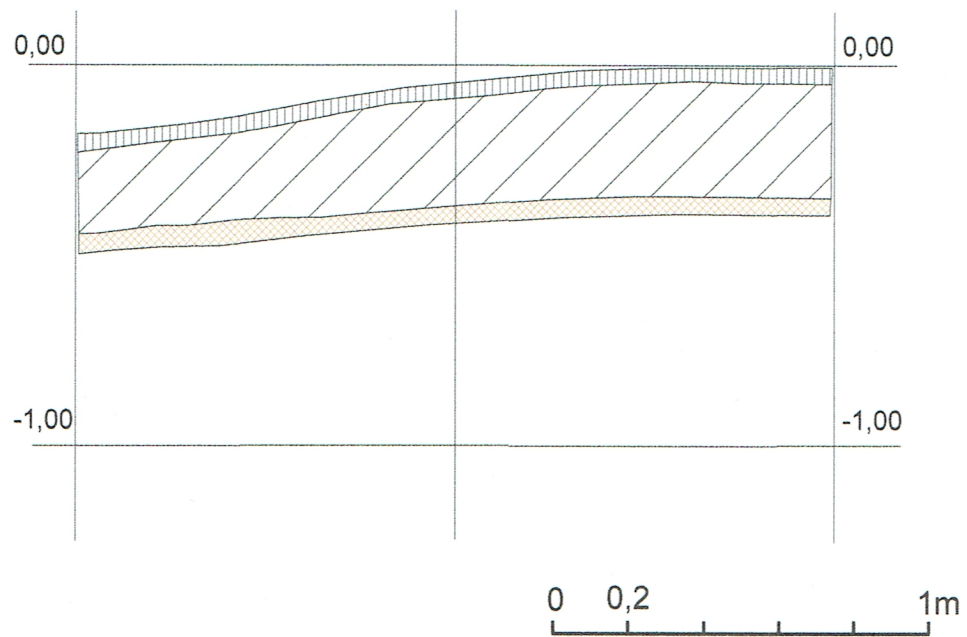
	Projektuojamas statinys
	Įėjimas
	Sklypo riba

Individualios veiklos vykdymo pažyma Nr. 036752					Komplekso pavadinimas: 4 pastatų, Kartupėnų k., Skirsnemunės sen., Jurbarko r., supaprastintas statybos projektas				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Atest. Nr.	Pareigos	Pavardė	Data	Parašas
110944	PV	V. Juzėnas	2014-04	

Brėžinio pavadinimas:
SKLYPO PLANAS

Brėžinys Nr. 3. Šurfo Nr. 1 V sienelės pjūvis.

Sutartiniai ženklai

	velėna
	šviesiai pilka žemė
	molis

Nuotraukų sąrašas

Nuotrauka Nr. 1. Vaizdas prieš pradėdant archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus. Fotografuota iš V pusės.

Nuotrauka Nr. 2. Šurfo Nr. 1 V sienelė. Fotografuota iš R pusės.

Nuotrauka Nr. 3. Šurfo Nr. 1 Š sienelė. Fotografuota iš P pusės.

Nuotrauka Nr. 4. Šurfo Nr. 1 vieta užbaigus tyrimus. Fotografuota iš R pusės.

NUOTRAUKOS

Nuotrauka Nr. 2.

Nuotrauka Nr. 4.

Nuotrauka Nr. 1.

Nuotrauka Nr. 3.

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų Kartupėnų piliakalnio su gyvenviete (23900)
vizualinės apsaugos pozonyje, Plento g. 4, Kartupėnų k., Jurbarko r. sav.
projektas

Tyrėjas: Vytautas Juškaitis
tel.: 867289893

Užsakovas: Julius Grumuldis
tel.: 8678 37650

2014 m. balandžio 14 d.
Jurbarkas

Aiškinamasis raštas

Ivadas.

2014 m. Plento g. Nr. 4, Kartupėnų k., Jurbarko r. sav., numatoma pastatyti 4 malkines. Būsimų malkinių vieta patenka į Kartupėnų piliakalnio su gyvenvieta (23900) vizualinės apsaugos pozonį. Būsimų malkinių statybos vieta yra ~100 m atstumu į ŠV nuo Kartupėnų piliakalnio su gyvenvieta (23900) teritorijos ribos (žr. priedus Nr. 1 – 3). Iš viso planuojama pastatyti 4 malkines 8x4 m dydžio. Malkinėmis bus užstatomas 42x4m dydžio plotas. Iš viso užstatomas 168 m² dydžio plotas. Prieš vykdant žemės kasimo darbus bus atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai. Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų užsakovas Julius Grumuldīs.

Tyrimų tikslas: atlikti archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus būsimų malkinių vietoje, fiksuoti aptiktus kultūrinius sluoksnius, nustatyti jų chronologiją ir archeologinę vertę, surinkti archeologinius radinius.

Tyrimų apimtys ir metodika. Sklypo vietoje bus atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai, kurių metu bus iškastas 1 šūrfas 1x2 m dydžio (žr. priedą Nr. 2). Iš viso bus tyrinėtas 2 m² plotas. Šūrfas bus orientuotas pagal pasaulio šalis. Šūrfas bus kasamas kastuvais ir mentelėmis, bus naudojamas metalo iešikklis. Šūrfas bus kasamas iki įžemio. Aptikus vertingą kultūrinį sluoksnį ar objektus, kurie datuojami XVIII a. arba ankstesniais laikais ir statybos metu jiems grėstų sunaikinimas, būtų parengtas projektas detaliesiems archeologiniams tyrinėjimams.

Istoriniai duomenys. Medinė Bisenės pilis žinoma Bisene, Bisena, Bisen, Bisin, Bison vardais. 1283 m., baigę nukariauti Prūsiją ir pradėję nuolatinį karą su Lietuva, kryžiuočiai pirmuoju savo taikiniu pasirinko Bisenės pilį. Prūsijos žemės magistras Konradas iš Tirbergo „su didele kariuomene perėję žiemos metu užšalusį Nemuną ir, įsiveržę į Lietuvos žemę, nuo ryto iki pietų smarkiai puolė pilį, vardu Bisenė, ir puldami buvo taip įnirtę, kad, nukovę daugybę pilies gynėjų ar mirtinai sužeidę, galop įsiveržė į ją ir pavertė pelenais, vienus pilėnus paėmę į nelaisvę, o kitus sužeidę. Kita kariuomenės dalis įsibrovė į šios pilies apygardą ir, nusiaubusi kraštą ugnimi, su didžiausiu grobiu sugrįžo atgal. Šio antpuolio metu daug krikščionių buvo sunkiai sužeista, o 4 broliai bei vienas tarnas su arkliais ir ginklais paskendo Nemune, nes jų neišlaikė ledas“ (Dusburg, 1861, p. 147, III § 222). Pilis buvo atstatyta, toliau ją puldinėdami kryžiuočiai pasinaudojo tuo, kad Bisenės pilies įgula buvo kas mėnesį keičiama nauja pamaina. Tarp 1307 ir 1315 m., „kai 85 vyrai lietuviai, baigę [paskutinę] savo pamainos savaitę, turėjo grįžti iš Bisenės pilies sargybos, brolis Fridrichas iš Libencelės, Ragainės vicekomtūras, brolis Albrechtas iš Oros ir brolis Ditrichas iš Altenburgo su 19 brolių bei 60 vyrų juos drąsiai užpuolė Kalsių lauke ir nukovė visus, išskyrus tris,

kurie pabėgo, tiesa, sunkiai sužeisti“ (Dusburg, 1861, p. 174, III § 300). 1313 m. vasarą Prūsijos žemės maršalas Henrikas iš Plockės „sutelkė visą savo kariuomenės jėgą; kai priėjo Bisenės pilį, jo raiteliai auštant apsupo šią pilį, o tie, kurie atplaukė upe, padarę nuo gretimos salos iš savo laivų tiltą per Nemuną ir sustatę karo įrenginius, ilgą laiką smarkiai ją puldinėjo, tačiau nesėkmingai. Todėl, kai kurie ne kurie broliai ir keli pilėnai liko sužeisti, jie pasitraukė nutraukę apgulą“ (Dusburg, 1861, p. 179, III § 316). Tų pačių metų rudenį „brolis Henrikas, maršalas, su broliais ir vyrais iš Sembos bei Notangos užpuolė Bisenės pilį; po ilgų puolamųjų kovų, kai abiejose pusėse buvo daug sužeistųjų, abu jos papilius nuniokojo ugnimi“ (Dusburg, 1861, p. 180, III § 319). 1316 m. „brolis Fridrichas iš Libencelės, Kristmemelio vicekomtūras, su 20 brolių ir 60 vyrų nužygiavo link Lietuvos tuo metu, kai 80 lietuvių, paskirtų Bisenės pilies sargybai, turėjo išvykti, o kiti atvykti, kuriuos jis bei jo bendrai visus išžudė, išskyrus penkis, kurie, metę į šalį ginklus, išsigelbėjo pabėgdami“ (Dusburg, 1861, p. 182, III § 328). 1316 m. balandžio 4 d. „brolis Ditrichas iš Altenburgo, brolis Fridrichas Kvicas ir dar vienas brolis su trimis ginklanešiais iš Ragainės patraukė link Bisenės pilies irgi tuo laiku, kai lietuviai, baigę [paskutinę] savo pamainos savaitę, turėjo grįžti iš pilies sargybos, ir šešis iš jų nukovė. Kiti šeši, išvydę du ginklanešius, kurie buvo paskirti saugoti kelią, pabėgo metę šalin ginklus. Po to broliai su savo ginklanešiais, pamatę, kad minėta pilis tuščia, ją iki pamatų sudegino, ir šitaip ta pilis paliko apleista po šiai dienai“ (Dusburg, 1861, p. 182–183, III § 329). Vėlesni šaltiniai Bisenės nebemini, lietuvių gynybos forpostas buvo perkeltas į Veliuoną. Bisenės pilis stovėjo Kartupėnų piliakalnyje. Sprendžiant pagal esamą piliakalnio išvaizdą, pilis užėmė apie 50x30 m dydžio plotą, pailgą R–V kryptimi, apjuostą medinėmis sienomis, kurių išorinėje pusėje buvo statūs 20 m aukščio šlaitai. R krašte siena stovėjo ant 7 m aukščio pylimo. Čia išorinis status 8 m aukščio šlaitas leidžiasi į 25 m pločio griovį 7 m pločio dugnu, skiriantį pilies kalvą nuo toliau į R esančios aukštumos. Kelias į pilį vedė pylimo PR papėde (likę žymės). Kartupis nuplovė aikštelės Š ir V dalis. Piliakalnis apaugęs medžiais, kurių nemaža dalis neseniai nukirsta. 1830 m. J. Foigtas sutapatino Pieštėvės ir Bisenės pilis ir lokalizavo jas tarp Veliunos ir Kauno, o 1838 m. T. Narbutas sukonkretino šią lokalizaciją, nurodydamas Sereščiaus piliakalnį. M. Tiopenas išaiškino, kad Bisenė buvo netapati Pieštėvei: ji stovėjo prie Nemuno, tarp Kristmemelio ir Veliunos. Nors kai kurie vėlesni tyrinėtojai bandė Bisenės ieškoti ir į vakarus nuo Kristmemelio, Batūra, laikydamasis M. Tiopeno apibrėžimo, ją įtikinamai lokalizavo Kartupėnų piliakalnyje. Piliakalnis pirmą kartą aprašytas 1960 m., jis archeologiškai netyrinėtas. Į R nuo piliakalnio, 1,3 ha plote yra papėdės gyvenvietė (netyrinėta). Bisenės pilis datuojama XIII–XIV a. pradžia (http://www.archeologijosdraugija.lt/itvirtinimai/piliakalnis.php?piliakalnis_id=15).

Ankstesnių tyrimų apžvalga. Šiame piliakalnyje ir jo aplinkoje anksčiau archeologiniai tyrinėjimai nevykdyti.

2014 04 16

Vytautas Juškaitis

Priedai:

Priedas Nr. 1. Situacijos planas.

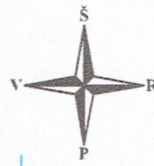
Priedas Nr.2. Situacijos planas.

Priedas Nr.3. Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų vieta prieš pradėdant darbus. Fotografuota iš PV pusės.

Priedas Nr. 1. Situacijos planas.

Priedas Nr. 2. Situacijos planas.

SUTARTINIAI ŽENKLAI

■ Būsimo šurfo vieta

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

	Projektuojamas statinys
	Iėjimas
	Sklypo riba

Individualios veiklos vykdymo pažyma Nr. 036752					Komplekso pavadinimas: 4 pastatų, Kartupėnų k., Skirsnemunės sen., Jurbarko r., supaprastintas statybos projektas				
Atest. Nr.	Pareigos	Pavardė	Data	Parašas	Brėžinio pavadinimas: SKLYPO PLANAS				
110944	PV	V. Juzėnas	2014-04						
Statytojas:					Mastelis Lapas Lapų				

Priedas Nr. 3.

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų vieta prieš pradant darbus. Fotografuota iš PV pusės.

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS**

LEIDIMAS ATLIKTI ARCHEOLOGINIUS TYRIMUS

2014-04-23

(data)

Nr.

Vilnius

LA-82

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571) 18 straipsnio 6 dalimi, šis leidimas išduotas

Vytautui Juškaičiui, 2010-05-21, Nr. 1335

(tyrėjo vardas, pavardė, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto atestato išdavimo data ir Nr.

arba mokslo laipsnis ir (ar) pedagoginis vardas)

atlikti:

Kartupėnų piliakalnio su gyvenvieta (23900) apsaugos zonos,

(numatomos tirti vietos pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre.

Jurbarko r. sav., Kartupėnų k., Plento g. 4,

adresas, archeologinių tyrimų pobūdis)

žvalgomojus archeologinius tyrimus

pagal archeologinių tyrimų projektą:

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų Kartupėnų piliakalnio su gyvenvieta (23900) vizualinės apsaugos pozonyje, Plento g. 4, Kartupėnų k., Jurbarko r. sav. projektas, 2014-04-22

(projekto pavadinimas, aprobavimo data)

archeologinių tyrimų grupę sudaro šie archeologai (pildoma, jeigu grupė sudaroma):

(vardai, pavardės)

PAŽYMA

**apie atliktų archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų Kartupėnų piliakalnio su gyvenviete
(23900) vizualinės apsaugos pozonyje, Plento g. Nr. 4, Kartupėnų k., Jurbarko r. sav.
rezultatus**

autorius:
Vytautas Juškaitis
nekilnojamo kultūros paveldo
apsaugos specialisto atestatas
nr. 1335 (2010-05-21), III kat.

Turinys

Išvados	3
Brėžiniai	4
Nuotraukų sąrašas	7
Nuotraukos	8
Projektas	9
Leidimas vykdyti archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus	16
Atestatas.....	18

Išvados

2014 m. balandžio mėn. 27 d. buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai, adresu Plento g. Nr. 4, Kartupėnų k., Jurbarko r. sav., Kartupėnų piliakalnio su gyvenvieta (23900) vizualinės apsaugos pozonyje pagal Mokslinės archeologijos komisijos prie Kultūros paveldo departamento patvirtintą tyrimų projektą.

Archeologiniai žvalgomieji tyrimai vykdyti, nes planuojama statyti 4 malkines (žr. brėž. Nr. 2). Būsimų malkinių vietoje ištirtas 2x1 m dydžio šurfas. Iš viso archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų metu tyrinėtas 2 m² plotas.

Šurfas Nr. 1 (žr. brėž. Nr. 1; nuotr. Nr. 1), V sklypo dalyje, būsimų malkinių vietoje. Jis orientuotas Š – P kryptimi, 2x1 m dydžio. Šurfo plotas 2 m². Fiksuotas šurfo Nr. 1 V sienelės pjūvis. Šurfo viršus velėna (žr. brėž. Nr. 3; nuotr. Nr. 2, 3). Ji 0,05 m storio. Po velėna, 0,05 m gylyje, aptiktas šviesiai pilkos žemės sluoksnis su XX a. datuojamais radiniais: plytų fragmentais, čerpių fragmentais, vinimis, toliumi, viela. Šio sluoksnio storis 0,2 – 0,35 m. Po šiuo sluoksniu, aptiktas įžemis, kuris yra molis. Šurfo gylis 0,35 – 0,4 m. Užbaigus tyrimus šurfas buvo užkastas (žr. nuotr. Nr. 4).

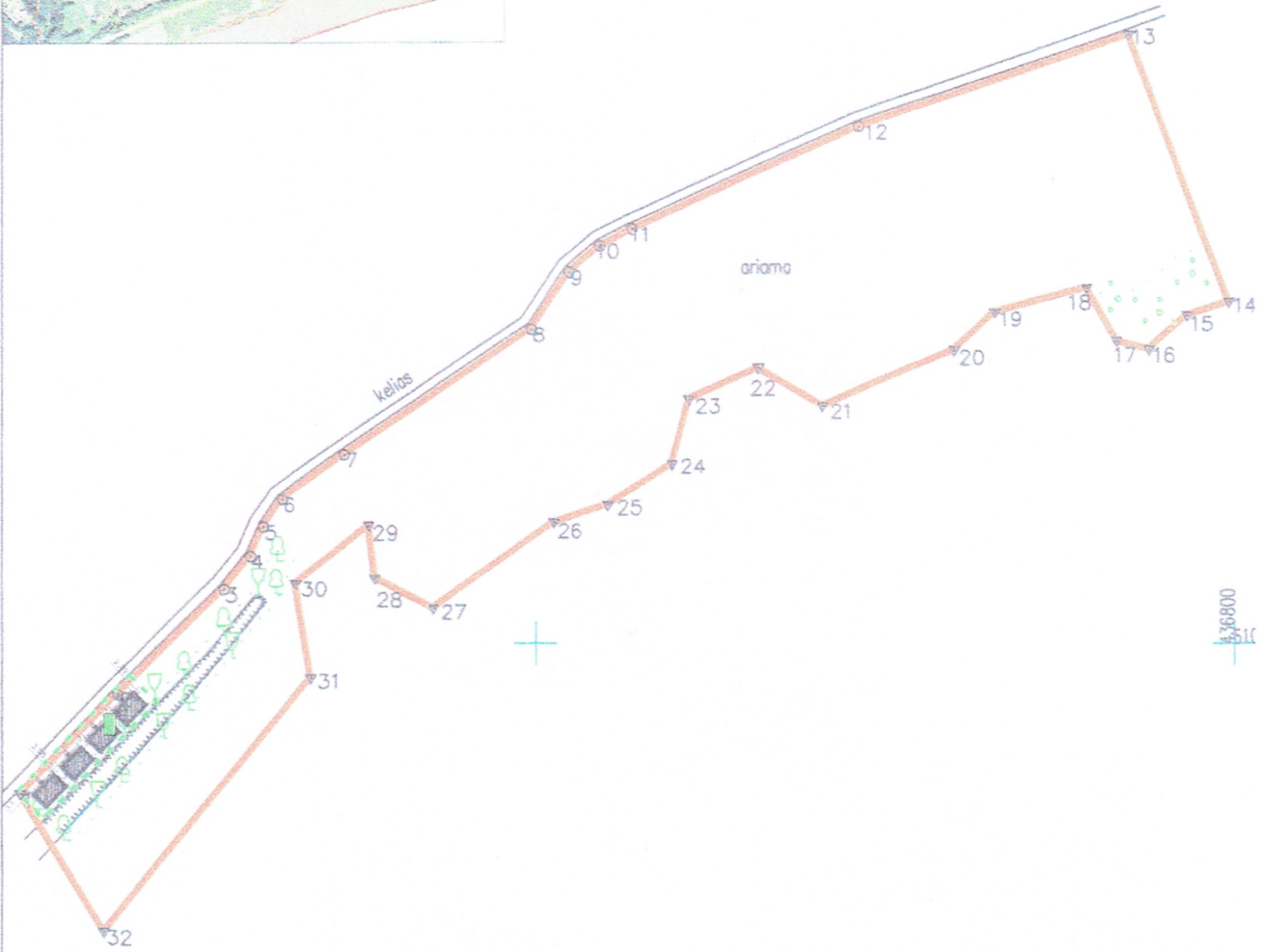
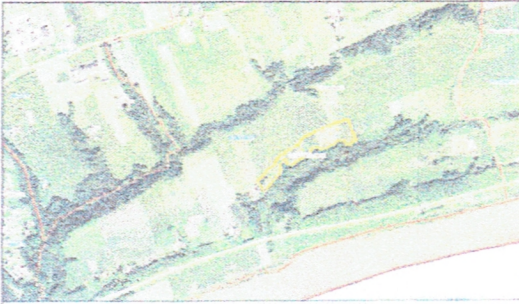
Atlikus archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus nustatyta, kad būsimų malkinių vietoje archeologiniu požiūriu vertingas kultūrinis sluoksnis neaptiktas. Muziejinę vertę turinčių radinių neaptikta. Šurfe, iš karto po XX a. datuojamu šviesiai pilkos žemės sluoksniu, aptiktas įžemis molis.

Paminkloauginės rekomendacijos

Ateityje vykdant žemės kasimo darbus būsimų malkinių vietoje (žr. brėž. Nr. 2) archeologiniai tyrinėjimai netikslingi.

Vytautas Juškaitis

Brėžinys Nr. 2. Situacijos planas.

SUTARTINIAI ŽENKLAI

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų vieta

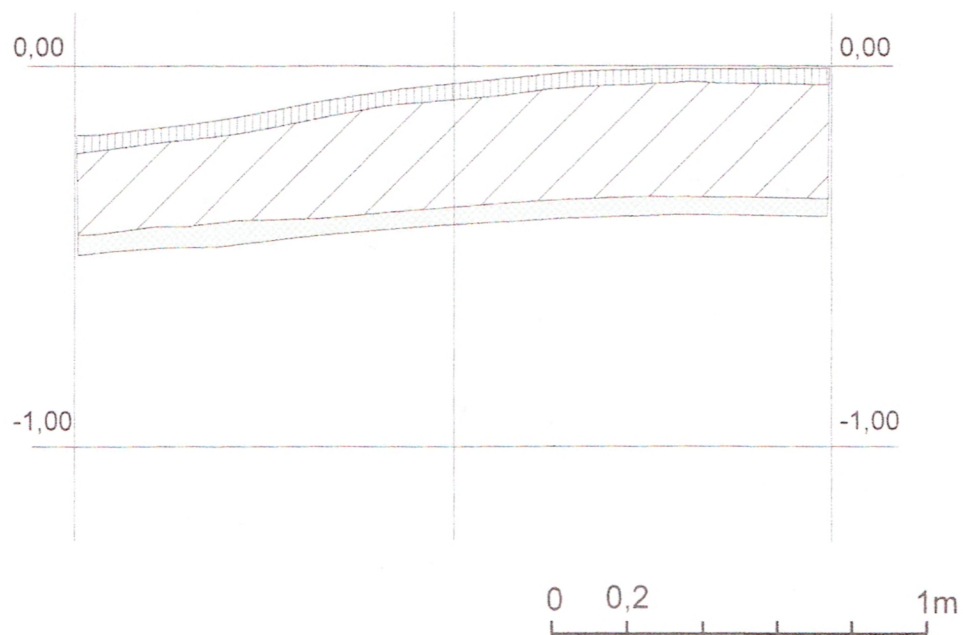
Šurfo vieta

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

	Projektuojamas statinys
	Įėjimas
	Sklypo riba

Individualios veiklos vykdymo pažyma Nr. 036752					Komplekso pavadinimas: 4 pastatų, Kartupėnų k., Skirsnemunės sen., Jurbarko r., supaprastintas statybos projektas					
Atest. Nr.	Pareigos	Pavardė	Data	Parašas	Brėžinio pavadinimas: SKLYPO PLANAS					
110944	PV	V. Juzėnas	2014-04							
Statytojas:					NR. 2014-STP-01			Mastelis	Lapas	Lapų

Brēžinys Nr. 3. Šurfo Nr. 1 V sienelēs pjūvis.

Sutartiniai ženklai

- velēna
- šviesiai pilka zeme
- molis

Nuotraukų sąrašas

Nuotrauka Nr. 1. Vaizdas prieš pradant archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus. Fotografuota iš V pusės.

Nuotrauka Nr. 2. Šurfo Nr. 1 V sienelė. Fotografuota iš R pusės.

Nuotrauka Nr. 3. Šurfo Nr. 1 Š sienelė. Fotografuota iš P pusės.

Nuotrauka Nr. 4. Šurfo Nr. 1 vieta užbaigus tyrimus. Fotografuota iš R pusės.

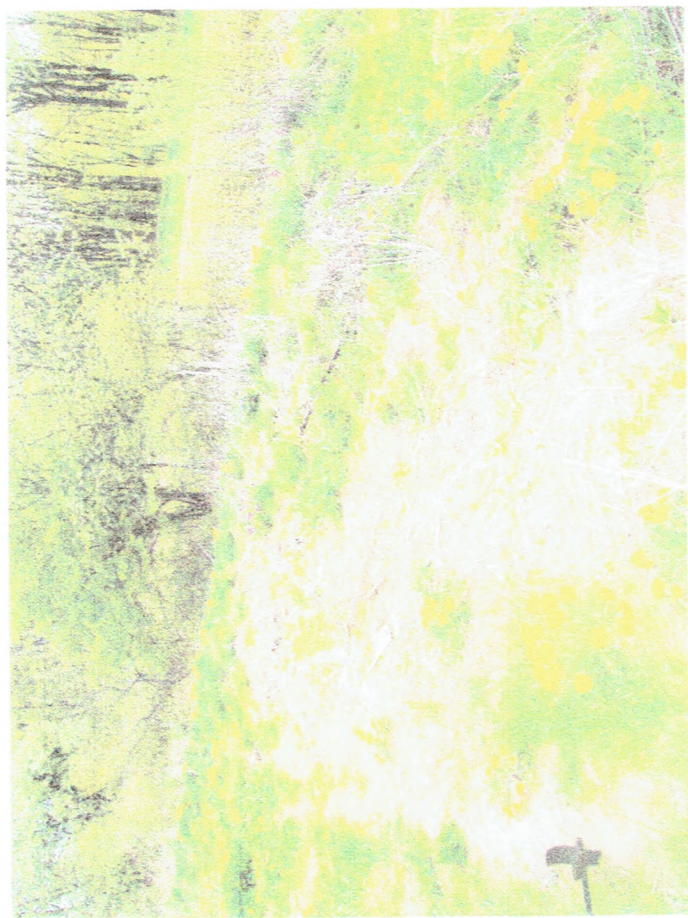
NUOTRAUKOS

Nuotrauka Nr. 2.

Nuotrauka Nr. 4.

Nuotrauka Nr. 1.

Nuotrauka Nr. 3.